

Hrvatska revizorska komora

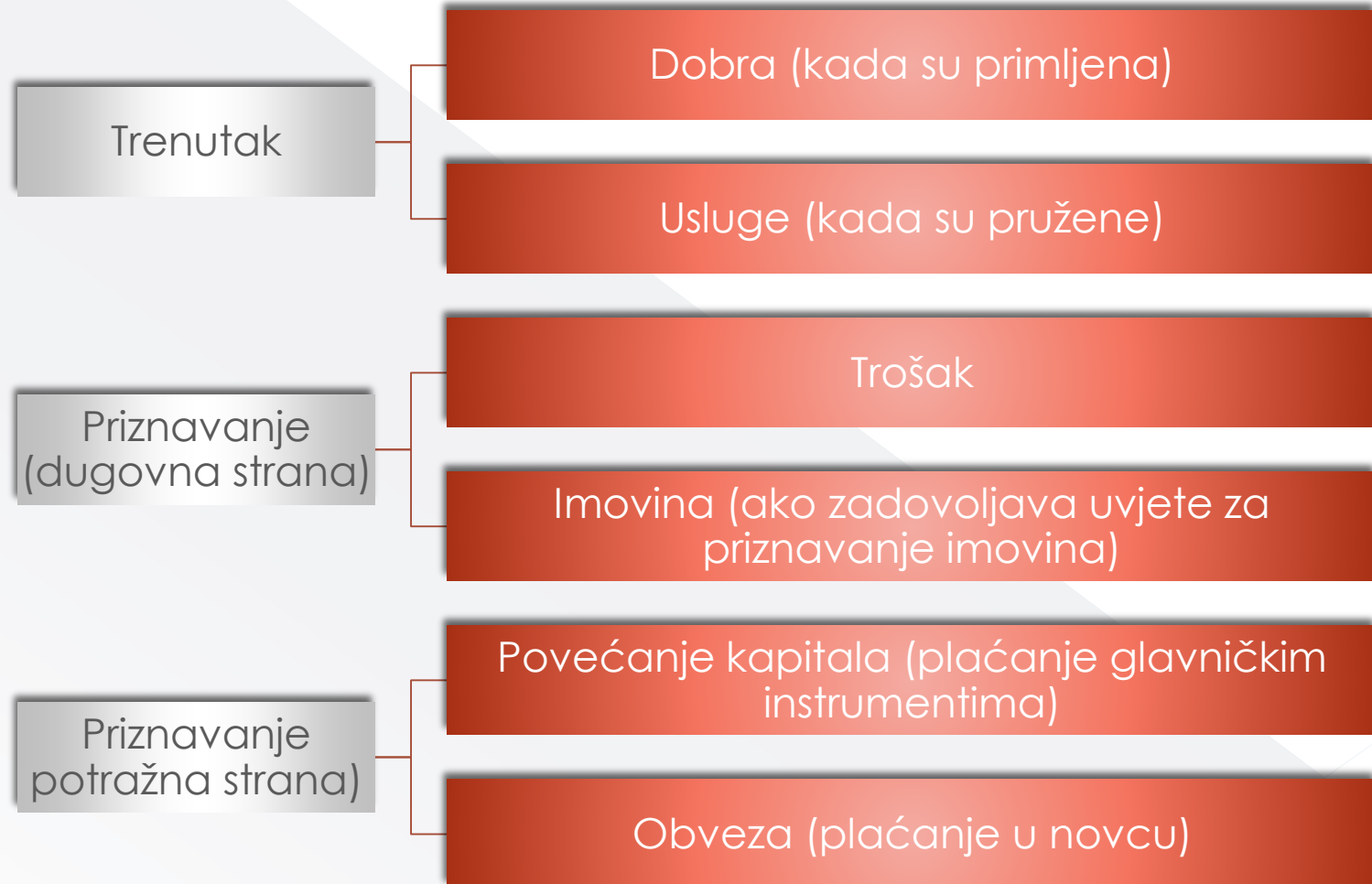
Izazovi primjene MSFI 2 – Plaćanje temeljeno na dionicama

Dr.sc. Branka Remenarić
ZŠEM

Vrste transakcija

- a) plaćanja temeljena na dionicama **namirena glavničkim instrumentima**
- b) plaćanja temeljena na dionicama **namirena novcem i**
- c) plaćanja temeljena na dionicama s **alternativom namire**

Priznavanje

Plaćanja temeljena na dionicama namirena glavničkim instrumentima

Mjerenje

Stranka	Osnova mjerenja	Datum mjerenja	Datum priznavanja
Zaposlenik	Fer vrijednost odobrenog (dodjeljenog) glavničkog instrumenta	Datum odobrenja (dodjele)	Datum primitka usluge
Ostali	Fer vrijednost primljenog dobra i usluge	Datum primitka dobra ili usluge	Datum primitka dobra ili usluge

Datum dodjele – datum na koji subjekt i druga stranka sklope dogovor o plaćanju temeljenom na dionicama, što znači da su subjekt i druga stranka suglasni u pogledu uvjeta dogovora.

Uvjeti ostvarivanja prava

- ◉ Vremenski uvjet
  - > uvjet pružanja usluge kroz određeno vrijeme
- ◉ Uvjeti vezani uz postizanje rezultata
  - > postizanje određenog cilja (npr. EBITDA)
- ◉ Vrsta uvjeta utječe na trenutak priznavanja troškova, te u nekim slučajevima, i na mjerenje troška
  - > ako uvjet nije zadovoljen, može li ili ne subjekt prepraviti prethodno priznate troškove?

Uvjeti ostvarivanja prava

Uvjeti ostvarivanja prava

- Tržišni uvjeti
  - > Uzimaju se u obzir kod vrednovanja glavničkog instrumenta na datum odobrenja
  - > Subjekt priznaje rashode bez obzira je li specifičan tržišni uvjet ispunjen ako su ispunjeni svi ostali uvjeti stjecanja
- Netržišni uvjeti i vremenski uvjeti
  - > Ne uzimaju se u obzir kod vrednovanja glavničkog instrumenta na datum odobrenja
  - > Subjekt priznaje rashode samo ako procjenjuje da je vjerojatno da će uvjeti ostvarivanja biti ostvareni.

Razdoblje ostvarivanja prava

- ⦿ Razdoblje u kojem trebaju biti ispunjeni svi određeni uvjeti ostvarivanja prava iz nekog sporazuma o plaćanju temeljenom na dionicama.
  - > Priznavanje troškova u razdoblju stjecanja prava na temelju najbolje raspoložive procjene.

Primjer 1

- ◉ *Trgovačko društvo A dodjeljuje opciju direktoru s kojim raskida radni odnos pod uvjetom zabrane konkurencije u razdoblju od najmanje tri godine.*
- ◉ *Fer vrijednost opcije na datum dodjele, uključujući učinak klauzule “zabrana konkurencije”, iznosi 200.000 kn.*
  - > uvjet koji nije bitan za ostvarivanje prava, jer subjekt ne prima nikakve usluge.
  - > Na datum dodjele, subjekt odmah priznaje trošak 200.000 kn
  - > Subjekt ne može poništiti priznati trošak u sljedećim razdobljima

Primjer 2

- ◉ *Ako zaposlenik ostaje raditi kod subjekta najmanje tri godine od datuma odluke o dodjeli opcije, zaposlenik može izvršiti opciju u bilo koje vrijeme između treće i desete godina od datuma odluke o dodjeli opcije.*
- ◉ *Fer vrijednost opcije na datum dodjele, zanemarujući učinak stjecanja prava uvjet je 300.000 kn.*
  - > *Uvjet da ostanu zaposleni je vremenski uvjet (uvjet pružanja usluge).*
  - > *Subjekt priznaje trošak 100.000 kn godišnje kroz tri godine, uz prateće povećanje kapitala.*
  - > *Ako zaposlenik odlazi iz subjekta na kraju druge godine, subjekt poništava kumulativni trošak prethodno priznat (tj., 200.000 kn) u tekućoj godini*

Postupak nakon datuma ostvarivanja prava

- ◉ Subjekt nakon datuma ostvarivanja prava ne knjiži nikakva naknadna usklađenja ukupnog kapitala.
  - > Tako, primjerice, ne poništava naknadno iznos koji je priznao za usluge primljene od zaposlenika ako su glavnički instrumenti za koje su stečeni uvjeti naknadno izgubljeni ili, u slučaju dioničkih opcija, ako opcije nisu izvršene.
  - > Međutim, ovaj zahtjev ne sprječava subjekt da prizna prijenose u okviru kapitala, odnosno prijenos s jedne komponente kapitala na drugu.

Primjer 3

- ◉ Subjekt dodjeljuje 100 opcija svakom od svojih 500 zaposlenika uz uvjet da zaposlenik radi za subjekt u iduće tri godine. Subjekt procjenjuje da je fer vrijednost opcija 15 kn.
  - > Na datum dodjele, subjekt procjenjuje da će 15% od ukupnih 500 zaposlenika napustiti subjekt prije kraja razdoblja stjecanja prava.
  - > Međutim, 20 zaposlenika ode tijekom prve godine, a subjekt na kraju prve godine i dalje procjenjuje da će ukupno 15% od početnih 500 zaposlenika napustiti subjekt prije kraja razdoblja stjecanja prava.
  - > Tijekom druge godine, još 22 zaposlenika odlazi, a subjekt preispituje svoju procjenu te smanjuje procjenu na 12% od ukupnih 500 zaposlenika.
  - > Tijekom treće godine, još 15 zaposlenika odlazi.

Subjekt priznaje sljedeće troškove:

Godina	Izračun obveze	Kapital	Rashod
1	50.000 opcija x 85% x 15 kn x 1/3	212.500	212.500
2	50.000 opcija x 88% x 15 kn x 2/3	440.000	227.500
3	44.300 opcija x 100% x 15 kn x 3/3	664.500	224.500

Ukupno 57 zaposlenika je otišlo (20 + 22 + 15) i izgubilo svoja prava na opcije. Za 44.300 opcije (443 zaposlenika × 100 opcija po zaposleniku) su stečena prava.

Plaćanja temeljena na dionicama namirena novcem

Mjerenje

- ◎ po fer vrijednosti obveze
  - > sve do podmirenja obveze, subjekt je dužan mjeriti fer vrijednost obveze na svaki izvještajni datum i na datum podmirenja,
  - > promjene fer vrijednosti priznati kao dobit, odnosno gubitak razdoblja.

Primjer 4

- ◉ Subjekt daje bonus svakom od njegovih 500 zaposlenika uz uvjet da zaposlenici ostanu raditi u subjektu sljedeće tri godine.
- ◉ Iznos bonusa će se isplatiti na kraju treće godine na temelju cijene dionice subjekta na taj datum.
  - > Tijekom prve godine 35 zaposlenika je otišlo iz subjekta. Subjekt procjenjuje da će dodatnih 60 zaposlenika otići tijekom sljedeće dvije godine (tj., bonus će ostvariti 405 zaposlenika). Cijena dionice na kraju godine je 1.440 kn.
  - > Tijekom druge godine, 40 zaposlenika je otišlo iz subjekta i subjekt procjenjuje da će dodatnih 25 zaposlenika napustiti subjekt tijekom treće godine (tj., bonus će ostvariti 400 zaposlenika). Cijena dionice na kraju godine je 1.550 kn.
  - > Tijekom treće godine, 22 zaposlenika odlazi, tako da je bonus ostvarilo 403 zaposlenika. Cijena dionice na kraju godine je 1.820 kn.

Subjekt priznaje sljedeće troškove:

Godina	Izračun obveze	Obveza	Rashod
1	405 radnika x 1.440kn x 1/3	194.400	194.400
2	400 radnika x 1.550kn x 2/3	413.333	218.933
3	403 radnika x 1.820kn x 3/3	733.460	320.127

Plaćanja temeljena na dionicama s alternativnom namire

Mjerenje i priznavanje

20

- ◉ Pravo izbora ima druga strana
  - > Priznavanje i mjerenje kao složenog financijskog instrumenta
- ◉ Pravo izbora ima subjekt
  - > Priznavanje i mjerenje kao transakcija plaćanja temeljena na glavničkim instrumentima koja se podmiruje u novcu
    - Ako ima zabranu izdavanja dionica
    - Praksu podmirenja obveze u novcu
    - Podmiruje obveze u novcu kad druga stranka to zatraži.

Primjer 5

- Trgovačko društvo ima ESOP plan prema kojem svakom radniku dodjeljuje 10 varanta koji su izvršivi nakon 4 godine od dodjele varanta.
- Radnik može birati isplatu u novcu ili dodjelu dionica trgovačkog društva (1 varant 1 dionica)
- Cijena dionica u trenutku dodjele varanta iznosi 350 kn
- Uvjet izvršenja varanta je ostanak u radnom odnosu do datuma izvršivosti
  - > Priznavanje i mjerenje složenog financijski instrumenta
  - > Komponenta kapitala je 0
  - > Komponenta obveze se mjeri u skladu s odredbama vezanima za transakcije plaćanja na temelju dionica koje se podmiruju u novcu